

Ευάγγελος Φυλακτός

Ο Μακεδόνας μαρμαρογλύπτης που
«ξαναχτίζει» τον Παρθενώνα

Του Φωκίωνα Φουντουκιδη

Ο Ευάγγελος Φυλακτός πριν από 18 χρόνια ξεκίνησε τη μαρμαρογλυπτική με το εργαστήριό του στο Καβαλάρι Θεσσαλονίκης, όπου βρίσκεται έως σήμερα. Πριν από λίγες μέρες δοκίμασε την πιο γλυκιά δόξα του επαγγέλματος: Να είναι αυτός ο τυχερός που θα κατασκευάσει κίονες για την αναστήλωση του κορυφαίου έργου του παγκόσμιου πολιτισμού, τον Παρθενώνα!

Εδώ και πολλά χρόνια είχε μια μεγάλη λατρεία γι' αυτά τα «μάρμαρα» του Ιερού Βράχου, που κρύβουν όλη τη δύναμη και την παγκόσμια ακτινοβολία του αρχαιοελληνικού πολιτισμού. Είχε επισκεφθεί μαζί με το γιό του, Κωνσταντίνο, την Ακρόπολη και μελετούσε το κλασικό θαύμα της αρχαιότητας, όταν το υπουργείο Πολιτισμού προκήρυξε διαγωνισμό για εργασίες συντήρησης και αποκατάστασης του Παρθενώνα. Πήρε μέρος και κέρδισε. Ακόμη όμως και τότε οι διάφοροι υπεύθυνοι τον αντιμετώπιζαν με δυσπιστία, παρά το γεγονός ότι ήδη είχε πετυχημένα δουλέψει για το γέμισμα των κίωνων της Βασιλικής Α και Β στον αρχαίο χώρο των Φιλιππων. Έτσι ανέλαβε να κατασκευάσει έναν από τους εννιά σπονδύλους του Πρόναου αφιλοκερδώς. Οι υπεύθυνοι της αναστήλωσης έμειναν έκθαμβοι από το αποτέλεσμα της δουλειάς του Μακεδόνα καλλιτέχνη και του ανέθεσαν και την υπόλοιπη δουλειά.

Στις 13/10/99 έγινε η παράδοση τεσσάρων σπονδύλων. Μεταφέρθηκαν με φορτηγό αυτοκίνητο στους πρόποδες της νοτιοανατολικής γωνίας της Ακρόπολης, στην Πλάκα, από όπου με το γερανό της Ακρόπολης έγινε η ανύψωση των σπονδύλων στον Ιερό Βράχο. Υπεύθυνος για την παράδοση ήταν ο γιος του Ευάγγελου Φυλακτού, Κωνσταντίνος, και για την παραλαβή επιτροπή τεχνικών που απαρτιζόταν από τους Ν. Τογανίδη, αρχιτέκτονα, Μ. Ιωαννίδου, πολιτικό μηχανικό, Σ. Οικονομόπουλο, μηχανολόγο, και με τη συμμετοχή του Κ. Παπαδόπουλου, πολιτικού μηχανικού, και του Ε. Καραγιώργη, μαρμαρογλύπτη.

Ο έλεγχος για την κατασκευαστική ακρίβεια των σπονδύλων έγινε με μηχανουργικά όργανα υψηλής ακρίβειας και διήρκεσε 4 ώρες κατά μέσο όρο για κάθε σπόνδυλο. Το αποτέλεσμα θεωρήθηκε άκρως ικανοποιητικό, και διαπιστώθηκε ότι οι σπόνδυλοι ανταποκρίνονται πλήρως στις τεχνικές προδιαγραφές, οι οποίες είναι σύμφωνα με τα πρότυπα των αρχαίων κίωνων.

Αξίζει να σημειωθεί ότι σε δύο τουλάχιστον σπονδύλους η επιπεδοποίηση των εδρών άγγιξε το τέλειο, καθότι φίλερ 1/20 mm δεν διαπερνούσε σε κανένα σημείο τη ρίγα ακριβείας, πράγμα που εντυπωσίασε ιδιαίτερα τους τεχνικούς της Ακρόπολης, οι οποίοι συνεχάρησαν τον Ευάγγελο και το γιο του Κωνσταντίνο.

Αξίζει, επίσης, να τονισθεί ότι η χειρωνακτική μέθοδος, που χρησιμοποιήθηκε για την κατασκευαστική ακρίβεια των σπονδύλων, ήταν όπως και στην αρχαιότητα. Τα σύγχρονα μηχανήματα, που διαθέτει η επιχείρηση «Φυλακτός» χρησίμευσαν μόνο για τη βασική μορφή των σπονδύλων.

Evangelos Fylaktos: The man restoring the original magnitude of Parthenon.